

RAKÁRIK

1

OBEČNÉ NOVINY DO KAŽDEJ RODINY

2008

Dvojmesačník o dianí v Medzibrode

Zadarmo do každej domácnosti

Úvodník

Milí Medzibrodania, vítam vás pri čítaní prvého čísla vášho obľúbeného obecného časopisu v roku 2008. Do nového roku sme vstúpili všetci bez toho, aby sa nás niekto pýtal na to, či chceme alebo nie. Čas jednoducho neopplyneme. Čo nás čaká? Mnohí oslavujú svoje jubileá a môžu sa zamyslieť, čo im s rastúcim vekom pribúda. Priznajte sa, koľkým z vás pribudne múdrosť alebo životné skúsenosti? Nad tým sa fakt nezamýšľajte a nechajte to posúdiť iným. A koľkým pribudnú len ďalšie kilogramy a s tým súvisiace civilizačné choroby? Tu si musí každý človek odpovedať sám, tak ako si každý vyberá sám, či bude ďalej posilňovať s pivovými pohármi a svojím neúnavným jazykom, alebo sa napríklad pridá k našim Meditám.

Iní budú maturovať alebo obhajovať svoje diplomové práce. Práve im prajem veľa chuti do učenia, pevnej vôle a sebazaprenia. Veď aj ja patríam k jedným z nich, len neviem, či našťastie alebo žiaľbohu.

Ďalším sa narodí utešený potomokovia, s niektorými sa naveky rozlúčime a pevne dúfam, že aspoň niektorí uzavru sľatosť manželstva. To je kolobeh života.

Niektorí vyhrali v súťaži masiek na fašiangovej zábave, ďalší zvíťazia na Tajovského divadelných dňoch alebo na Medzinoha Oupen a iní upečú tú najchutnejšiu haruľu na Haruľovej šou. Vyhrať môže každý, podľa toho, ako rok 2008 využije vo svoj prospech. To je kolobeh života obce.

Možno vás zaujíma, čo pribudne v Rakáriku. Bude to rubrika Predstavujeme firmy. Jej úspešnosť ukáže čas alebo vaše kritické oko. A týmto by som vás rád vyzval, ak budete mať nejaké pripomienky, či už z tejto rubriky alebo k akémukoľvek článku, použite odkazovú schránku na obecnom úrade. Vaše názory sú vítané, veď aj vy tvoríte našu obec, budeme radi ak budete tvoriť aj vaše noviny.

Ján Debnár

Pirohy, hriatô a masky

Nuž tetka odkrojte trošičku slaniny, napichnite ju na ražeň, veď je dosť veľký.

Vy masky veselé do tanca tetku berte, v tanci jej bárs krpce zderte.

Hudba už začína veselú nôtu hrať idú k vám hasiči, nastal Fašiangov čas.

Takto a podobne začínali hasiči fašiangovať po dedine kedysi a pokračujú dodnes.

Hudba, tanec a smiech ľudí sa ozývali dedinou po celý deň a noc, aby potom šesť pôstnych týždňov čakali v skromnosti a tichom rozjímaní na Zmŕtvychvstanie Pána Ježiša Krista i Veľkú noc. Kedysi dávno ľudia obdarúvali fašiangovníkov pampúchmi, graplami, pirohami a niekde i vajíčkami. Až v r. 1931 začali fašiangovníci v Medzibrode chodiť s ražňom, vraj aby bolo na čom pripraviť praženicu. Zámožnejší obyvatelia vtedy napichávali slaninu na ražeň a pridali dáku tú korunku. Od fašiangovníkov

na oplátku dostali za pohárik hriatyho z baňatej haubičky (fľaše). O veselú náladu sa starali maskare (masky) a muzikanti hrali do úmoru. Za dlhé roky sa počas Fašiangov v Medzibrode vystriedalo veľa hudobníkov. Prvým bol Laco z Lučatina, potom cigánske kapely Berca a Deža Baloga z Lučenca a Brezna, Jula Bartoša zv. Šuka z Čierneho Balogu. Neskôr pravidelne prichádzali Hasičská dychová hudba zo Slov. Lupče i Cementár. No za zmienku stojí najmä to, že v určitom období sprevádzala masky aj medzibrodská kapela v zložení: Jozef Bacúr st. – primáš, Cyril Haviar a Jozef Petrik – kontráš, Lacko Petrik – husle, Hilár Jančiar – cimbal, Michal Hrk – kontrabas a Norbert Haviar – bubon. Z rozprávania pamätníkov vieme, že im to naozaj dobre ladiť. Škoda len, že nezanechali po sebe svojich nástupcov. To by sa dnes veselilo. Masky sa zabávali aj na večernej zábave. Ak ste tohto roku nevideli v našej sále kocúra v čižmách,

morskú pannu, cigánku, draka, šaša, Asterixa a Obelixa, Lisu Simpson, hodiny, čerta, Čiernu pani ale aj starú kravu a strašiaka výborne sa zabávať, môžete banovať. Všetci si pripravili masky svojpomocne, čo je určite náročnejšie, ako požičať si kostým z požičovne.

Vážení spoluobčania, Fašiangy sú obdobie radosti, veselosti ale aj akejsi spolupatričnosti. Schádzajú sa príbuzní, priatelia, známi, aby sa spoločne zabavili. Staré, dobré zvyky nezanišli, dedia sa z pokolenia na pokolenie a vôňa vyprážaných graplov či pirohov sa dedinou šíri dodnes.

Medzibrodskí hasiči

Obecné zastupiteľstvo v roku 2008

Posledné zasadnutie OZ v roku 2007 sa konalo v decembri:

13. zasadnutie OZ - 28.12.2007

Zastupiteľstvo na zasadnutí sa zaoberalo:

- návrhom výhľadového rozpočtu obce na roky 2008, 2009, 2010.

Starostka obce informovala o:

- žiadosti na BBSK – pre dobrovoľný hasičský zbor a pre RENTAR;
- o inšpekciu výchovno-vzdelávacej činnosti v ZŠ – nadpriemerné hodnotenie;
- rozbitej autobusovej zastávke na Stožku;
- podĎakovala za spoluprácu v roku 2008.

V diskusii odznali príspevky poslan-

cov: • p. Kabáč – inventarizácia v strážnom domku Vyvieranica – v zlom stave je voda; • Ing. Svetlík – sťažnosti občanov na prevádzku Jednoty na námestí, na nedostatok základného tovaru v popoludňajších hodinách; • Ing. Hraško – opakovane informoval o rozhodnutí ukončiť písomné zaznamenávanie uznesení a požiadal, aby OZ určilo inú osobu na výkon tejto činnosti.

Zastupiteľstvo schválilo:

- návrh výhľadového rozpočtu obce na roky 2008, 2009, 2010.

Zastupiteľstvo uložilo zodpovedným zamestnancom:

- upozorniť písomne vedenie Jednoty na sťažnosti občanov, vzhľadom na nedosta-

tok základných druhov tovaru v predajni na námestí v popoludňajších hodinách.

Ing. Jozef Hraško

Oprava:

V poslednom čísle Rakárika (č. 6/2007) v článku „Obecné zastupiteľstvo v roku 2007“ na strane č. 3, boli uvedené dva rovnaké údaje o zasadnutí obecného zastupiteľstva – 11. zasadnutie OZ – 09. 11. 2007. **Správny druhý údaj o rokovaní OZ má byť: 12. zasadnutie OZ – 30. 11. 2007.**

Za chybné uvedení údaj sa čitateľom ospravedlňujeme.

Tri otázky pre starostku

1. Nemohol by sa separovaný odpad z obce vyvážať častejšie, keďže hlavne medzi sviatkami boli kontajnery preplnené a okolo nich bolo veľké množstvo odpadu?

Hneď na úvod k tejto téme treba pripomenúť, že roztriedené plasty a starý papier si majú občania odkladať doma, keďže tento odpad je v pravidelných intervaloch z domácností odvážaný zberným vozidlom z Brusna. Kontajnery na plasty a papier nie sú totiž určené na to, aby tam občania nosili svoj roztriedený odpad ale len na výpomoc. Tiež je potrebné spomenúť, že predovšetkým kontajner na plasty by nebol permanentne taký preplnený, keby občania do neho vhadzovali plastové fľaše stlačené, čím sa šetrí veľké množstvo miesta. Čo sa týka skleneného odpadu, ten nám odvážajú do Zvolena a v súčasnosti je sklo vyvážané len prostredníctvom zberných kontajnerov. V tomto prípade uvažujeme o podobnom princípe ako pri plastocho a papieri, no žiaľ, zberné vozidlo z Brusna nie je na tento druh odpadu prispôsobené. Tento problém však plánujeme riešiť aspoň tak, že hlavne cez sviatky bude musieť častejšie odvážať separovaný odpad obecný traktor.

2. Bude ešte v našej obci ordinovať nejaký detský lekár po odchode Dr. Boja?

Vzhľadom na to, že v našej obci je príliš málo detí na to, aby sa u nás „uživil“ samostatný detský lekár, oslovili sme doktorku Zatlukalovú, ktorá má ordináciu v Slovenskej Lupči. Súhlasila a v súčasnej dobe si pripravuje potrebné doklady na ordinovanie v Brusne a v Medzibrode. Prisľúbila ordináčne hodiny pre detskú poradňu, jednu stredu v mesiaci a to predovšetkým z dôvodu očkovania, aby rodičia so zdravými deťmi nemuseli cestovať.

3. Ako sa Vám páčilo na návšteva u pána prezidenta?

Prijatie u pána prezidenta pokladáme za veľkú poctu. Jednalo sa o 30-minútovú návštevu, ktorej sme sa zúčastnili ešte v decembri uplynulého

roku a na ktorú boli pozvaní zástupcovia obcí, ktoré získali ocenenie v súťaži Dedina roka 2007. Pán prezident prijal ocenených po prvýkrát za celé trvanie súťaže Dedina roka. Zazneli tu príhovory pána Gašparoviča a starostu víťaznej obce Liptovská Teplička. Videozáznam z tohto prijatia sa nachádza aj vo video archíve pána prezidenta na internete (www.prezident.sk, v rubrike Video archív).

pýtala sa Sisa

Správa o stave miestnych komunikácií v Medzibrode

Obhliadka ulíc v Medzibrode bola vykonaná v dňoch 11. 11. a 25. 11. 2007 za účasti členov stavebnej komisie – Ing. Svetlík, Ing. Ramaj a pán Huťka.

Na základe obhliadky dňa 11. 11. 2007 bol zistený stav ulíc:

1. Železničná ulica

Ulica je z prevažnej časti poškodená a narušená je celistvosť asfaltového koberca. Cestu nie je možné lokálne vyspraviť, je potrebné položiť nový asfaltobetón (ďalej AB). Ulica je dlhá 330 m a široká 3 m. Spolu ide o 990 m², pri cene 400 Sk za m², by náklady na opravu predstavovali 396 000 Sk.

2. Ulica pod kostolom

Stav komunikácie a návrh na opravu je porovnateľný so Železničnou ulicou. Ulica je dlhá 80 m a široká 4 m. Spolu ide o 320 m², pri cene 400 Sk za m², by náklady na opravu predstavovali 128 000 Sk.

3. Hlavná ulica

Ulica je bez poškodenia vo vyhovujúcom stave. Pozn. – obecná komunikácia je v úseku domov p. Gregor – p. Padúch, hlavná cesta I. triedy pre motorové vozidlá teda nie je v kompetencii obce.

4. Ulica Pod hôrkami

Časť ulice po oprave kanalizácie bola v roku 2007 pokrytá novým AB v cene 37 260 Sk. Úsek od križovatky s hlavnou cestou po križovatku s Cintorínskou ulicou má lokálne poškodenia na AB, preto si vyžaduje novú pokládku koberca. Ide o plochu 300 m² (75x4). Po plynifikácii tejto ulice došlo v miestach doasfaltovania k poklesu terénu, čím boli vytvorené odskoky cca 2 cm, ktoré je potrebné odstrániť vyrezaním AB a položením nového AB v týchto častiach. Tieto lokálne opravy je potrebné urobiť na ploche 77 m². Potrebné práce budú spolu stáť cca 160 000 Sk.

5. Cintorínska ulica

Ulica je v dobrom stave, nie je však položený AB na prístupovej ceste k domovej výstavbe. Jedná sa o plochu 180 m² (60x3). Vo finančnom vyjadrení je to 72 000 Sk.

6. Dúbrava

Na ulici Dúbrava je poškodený AB v úseku od domu p. Končírovej po dom p. Haviara v celkovej dĺžke 52 m a šírke 4 m. AB koberec na ploche 208 m² bude stáť cca 90 000 Sk.

7. Ulica Pri ihrisku

Ulica v časti od domu p. Bacúlika po dom p. Hrubej je v dobrom stave, nový AB –

koberec bol položený v roku 2004 v cene 284 638 Sk. Časť ulice od domu p. Szombata po dom p. Gregora je v prevažnej časti rozdrvená a je potrebné počítať s jej opravou a to položením nového AB. Jedná sa o plochu 400 m² (100x4), čo bude stáť cca 160 000 Sk.

8. Križna

Naposledy boli vykonané opravné práce na tejto ulici v roku 2005 a to položením AB od križovatky s ulicou Dr. M. Sokola po dom p. Klimentovej. V súčasnosti je poškodená časť ulice od domu p. Szombata po dom p. Kabáča a to prepadnutím terénu s položeným asfaltom po plynifikácii. Vzniknuté odskoky cca 4 cm je potrebné opraviť vyrezaním asfaltu a následnou pokládkou AB v dĺžke 60 m a na šírke 1 m. Predpokladané práce by stáli približne 35 000 Sk.

9. Nová ulica

Ulica je v časti od domu p. Trníka po dom p. Kabáča po položení nového AB-koberca v roku 2007 v dobrom stave. Opravu je nutné vykonať pre rozbitú cestu len pred domom p. Gregora (Nová 44). Ide o plochu 56 m² (14x4) v cene 25 000 Sk.

10. Ulica Dr. M. Sokola

Pri obhliadke ulice neboli zistené rozsiahlejšie poškodenia, ktoré by si vyžadovali opravárenské práce na komunikácii. Drobné úpravy je potrebné urobiť pri dome p. Smidovej zdvihnutím kanalizačnej šachty, ktorá je „utopená“ a vyrezaním a zaasfaltovaním rozbitej cesty na 1 m². Náklady – cca 2000 Sk. Naposledy bola oprava komunikácie vykonaná v roku 2005 na rozšírenie cesty pred domom p. Lička.

Na základe obhliadky dňa 25. 11. 2007 bol zistený stav ulíc:

11. Za mlynom

Opravné práce v podobe vyrezania poškodenej časti a následnej pokládky AB je potrebné urobiť:

- pred domom p. Padúcha Michala – 1 m²
- pred domom p. Hrubého – 1 m²
- pred domom p. Fabriciusa – 13 m²
- pred domom p. Vetráka – 3 m² (5x06)
- pred domom p. Kadleca – 3 m² (5x06)
- pred domom p. Kňazika – 3 m² (5x06)
- pred domom p. Hraška – 3 m² (5x06)
- pred domom p. Meška – 3 m² (5x06)
- pred domom p. Patrása – 3 m² (5x06)

Na uvedených úsekoch sú vytvorené priečne odskoky až do 5 cm sadnutím AB po plynifikácii. Náklady na opravu ulice sú

spolu 22 000 Sk, pričom 8000 Sk za vyrezanie a 14 000 Sk za polozenie AB.

12. Niva

Lokálne úpravy je potrebné vykonať na dvoch miestach. Vyrezať a doasfaltovať komunikáciu pred domom p. Haviarovej – 2 m² a pred domom p. Samuelčíkovej – 5 m². Tieto práce budú stáť cca 4000 Sk.

13. Záhumnie

Ulica je poškodená v miestach križovatky ulice s ulicou Niva – 1 m² a na križovatke ulice s ulicou Borovčina tiež 1 m². Ďalej pred domom p. Králku – 5 m² a v časti po plynifikácii pred domami p. Padúcha až po p. Bacúra – 30 m². Vyrezanie AB a polozenie AB bude stáť obec cca 22 000 Sk.

14. Borovčina

Poškodenia boli zistené hlavne v dolnej časti ulice a to konkrétne na križovatke ciest s Námestím SNP – 1 m², pred domom p. Škrváňa – 1 m², pred domom p. Žabku 4 m², nad domom p. Sokola – 1 m². Zodvihnúť na úroveň cesty je potrebné 2 ks vodovodných ventilov pred domom p. Majchera. Posledné stavebné úpravy boli vykonané v roku 2005. Vo finančnom vyjadrení ide o práce, ktoré budú stáť 6 000 Sk.

15. Sihote

V blízkom období je potrebné počítať s položením nového AB koberca na celej ploche ulice. Rozmery ulice sú 176x4 m, pri súčasnej cene 400 Sk/m², by náklady predstavovali 281 600 Sk.

16. Lesná ulica

Vyrezať a položiť AB je potrebné pred domom p. Bobáka – 5 m² a pred domom p. Vetráka – 5 m². Tieto práce budú stáť 6 000 Sk.

17. Záhradná ulica

Vyrezať a položiť AB je potrebné na križovatke ulice s Hlavnou cestou – 10 m² (5x2 m) a za Jednotou na 3 miestach, spolu 3 m². Tieto práce budú stáť 7 000 Sk.

18. Námestie SNP

Po stavebných úpravách miestnych komunikácií v rokoch 2003 (Klub u Raka po ulicu Dr. M. Sokola), 2005 (pri požiarnej zbrojnici), 2006 (odvodnenie námestia a za ZŠ) a 2007 (vysprávky na samotnom námestí a pred Jednotou) sú miestne komunikácie v tejto časti vo vyhovujúcom stave. Námestie ako celok je potrebné v budúcnosti komplexne stavebne a architektonicky riešiť. Táto akcia je však už o iných financiách.

Dr. Martin Sokol

Narodil sa 3. 11. 1901 v Medzibrode ako prvé dieťa Martina Sokola a Emilie rod. Konderovej. Otec sa živil ako podomový obchodník, mama bola domácou. Mal 2 mladších súrodencov Imricha a Emíliu.

V r. 1907 začal navštevovať ľudovú školu, kde pán učiteľ Florek a vdp. Rudolf Melicher spoznali nadanie a šikovnosť malého žiaka. Vo vtedajšej dobe sa tradovalo, že povolanie prechádzalo z otca na syna. U Sokolov sa tak našťastie nestalo a aj napriek skromným pomerom rodičia dopriali svojmu synovi štúdium.

R. 1914 nebol pre trinásťročného Martina jednoduchý. Musel sa rozlúčiť so svojím otcom, ktorý odišiel na front a viac sa nevrátil a on sám nastúpil na gymnázium v Banskej Bystrici. Tu bol spočiatku ubytovaný v kláštore. Pre dedinského chlapca zvyknutého na slobodu bol kláštorň poriadok prísny a tak sa musel vrátiť späť do Medzibrodu.

Počas štúdia bol jedným z najlepších študentov, stále podporovaný vdp. R. Melicherom a profesori ho označovali ako „prímus“ – najlepší v triede. Po úspešnej maturite s vyznamenaním sa v r. 1922 rozhodol študovať právo na Univerzite Komenského v Bratislave.

V r. 1927 úspešne spromoval a získal titul doktor práv. Zamestnal sa ako notár v advokátskej kancelárii v B. Bystrici. V r. 1928 sa oženil s učiteľkou Annou Mištinovou – nete-

rou vdp. R. Melicher. V tomto zväzku sa narodili 4 synovia a dcéra, ktorá umrela v mladom veku. Prvorodený syn Aristid sa narodil v r. 1929, v r. 1934 sa narodil Martin, tretí syn Ivan v r. 1937 a najmladší Dobroslav v r. 1942. Rodina sa presťahovala do Martina k vdp.

R. Melicherovi. M. Sokol v tom čase aktívne pôsobil v Bratislave, kde trávil väčšinu času a tak starosť o rodinu zostávala na pleciach manželky.

V Bratislave sa počas štúdia zapojil do verejného života. Už od gymnaziálnych čias pracoval hlavne v hnutí Slovenského katolíckeho študentstva, ktorého hlavným cieľom bolo budovať silné slovenské národné povedomie. Od r. 1926 pôsobil v Ú.S.K.Š.¹ ako predseda a aktívne sa zapájal do práce v prospech HSLS² – najsilnejšej strany na Slovensku. V tom istom roku sa stal ústredným tajomníkom a o 2 roky neskôr ako 28-ročný generálnym tajomníkom HSLS. Bol taktiež redaktorom časopisu Rozvoj.

Odr. 1930 vzostupovalo na Slovensku autonómistické hnutie. Dr. M. Sokol kritizoval pražský centralizmus a žiadal pre Slovensko politickú autonómiu vo federálnom štáte. Vo voľbách do Snemovne Národného zhromaždenia v Prahe bol v r. 1935 zvolený za poslanca za banskobystričský kraj. Vo svojich prejavoch neustále pripomínal nevyriešenú slovenskú otázku. Ako poslanec sa domáhal splnenia programu Pittsburgskej dohody (podpísanej v r. 1918), ktorá pojednávala o zriadení spoločného štátu Čechov a Slovákov, v ktorom malo mať Slovensko vlastnú správu. Bránil záujmy obyčajných ľudí nášho regiónu, keď Česi iniciovali zatvorenie podnikov v Podbrezovej a Dubovej z dôvodu dopĺňania štátu na tieto podniky. Sokol tieto útoky v parlamente niekoľkokrát zmaril.

Dr. M. Sokol s rodinou

Snaženie slovenských politikov o uznanie Slovenska nebolo úspešné a tak sa v Žiline 6. 10. 1938 zišli predstavitelia HSLS a ostatných strán a vyhlásili autonómiu Slovenska. Dosiahnutá autonómia bola pre väčšinu členov HSLS splneným cieľom usporiadania republiky. M. Sokol sa podieľal na tvorbe zákonov o autonómii a od decembra 1938 bol zvolený za poslanca slovenského snemu. V januári 1939 sa stal jeho prvým predsedom. V tomto období sa sformovala Hlinkova garda – polovojenská organizácia, ale M. Sokol ako generálny tajomník HSLS s tým nesúhlasil, pretože vznikla mimo zákona. Po vyhlásení autonómie Slovenskej republiky udalosti nadobudli rýchly spád.

Zahranično-politická situácia a rozmáhajúca sa Nemecká ríša ovplyvnila slovenských politikov v ďalšom rozhodovaní. Hitler pozval 13. 3. 1939 predsedu vlády J. Tisa na rokovanie do Berlína, kde mu predniesol svoju víziu o Slovensku. Ak Slovensko nechcelo byť rozdelené medzi Nemecko, Poľsko a Maďarsko alebo byť ako celok súčasťou Maďarska, muselo vyhlásiť samostatný štát. Tiso po návrate do Bratislavy, na mimoriadnom zasadnutí slovenského snemu 14. 3. 1939, informoval o výsledkoch rokovania s Hitlerom. Dr. Martin Sokol viedol hlasovanie Snemu Slovenskej krajiny, kde všetci 57 prítomní poslanci hlasovali za vznik Slovenského štátu a novozvolená vláda zložila predpísanú prisahu do jeho rúk. Slovenskú republiku uznalo 27 krajín sveta. Slovenský národ prijal vyhlásenie SR so zmiešanými pocitmi – pocitmi hrdosti, nádeje ale aj strachu. Hospodárstvo na Slovensku bolo podriadené vojnovému stavu, ale život tu bol ľahší ako v susedných okupovaných krajinách. Počas vojny tu vzniklo 200 priemyselných závodov, postavilo sa 400 km ciest a železníc, do 800 obcí bola zavedená elektrina.

Slovenský snem prijal mnoho zákonov. Veľkým negatívom bolo odhlasovanie protizidovských zákonov. V prípade neprijatia

týchto zákonov hrozilo zo strany V. Tuku za podpory Nemcov rozpustenie snemu SR. M. Sokol bol od začiatku proti deportáciám a v rokovaní s Tukom žiadal ich zastavenie alebo obmedzenie. K pozitívnym zákonom, ktoré snem prijal, patrilo do toho času neznámy zákon o prídavkoch na deti. Počas vojny nastal aj kultúrny rozmach, o čom sa mohli presvedčiť aj naši obyvatelia. Z financií získaných aj pomocou M. Sokola bol postavený v našej obci kultúrny dom a železničná stanica. Okrem politických funkcií zastával M. Sokol aj miesto predsedu Červeného kríža a člena výboru Sv. Vojtecha.

Zo strany československej politickej emigrácie v Londýne na čele s E. Benešom bola už v r. 1940 vyvíjaná snaha o odchod M. Sokola – predstaviteľa katolicizmu a umierneného ľudáctva do emigrácie. Ten tak neurobil s vedomím, že je potrebnější na Slovensku, aby mohol priamo mariť Tukovu radikálnu politiku. Spolu so Sidorom a Medrickým tvorili umiernené krídlo HSĽS, ktoré malo väčšiu podporu u obyvateľstva.

V r. 1941 J. Tiso žiadal M. Sokola, aby snem schválil vypovedanie vojny ZSSR³, no Sokol to kategoricky odmietol.

Počas vypuknutia SNP sa zdržiaval v Bratislave a jeho postoj k povstaniu nebol jednoznačný – ani pozitívny, ani negatívny. Na Vianoce 1944 odišiel s rodinou do Medzibrodu. Manželku s deťmi ukrýl v Podkoniciach a sám sa ukrýval u lekára R. Sokola v Sl. Ľupči, neskôr u biskupa v B. Bystrici. Gestapo a HG⁴ prehľadávalo okolité obce. Na príkaz J. Tisa mali M. Sokola previezť späť do Bratislavy. Na rozdiel od väčšej časti vedenia Slovenského štátu, ktorá využila možnosť emigrovať na západ, M. Sokol takto neurobil a zostal na Slovensku. V záujme ochrany rodiny sa 3. 2. 1945 dobrovoľne vrátil do Bratislavy, kde bol 7. 3. 1945 prijatý na internom oddelení štátnej nemocnice pre zdravotné problémy srdca a pľúc. Kliniku, kde bol hospitalizovaný, evakovali do Piešťan. Prechod frontu a príchod Červenej armády znamenal pre M. Sokola zatknutie orgánmi NKWD⁵ priamo v nemocnici a následné odvezenie do Moskvy. Od tých čias až do r. 1946 rodina nemala o ňom žiadne správy. V januári 1947 ho spolu s ďalšími odvelečenými previezli na Slovensko ako dôležitých svedkov v procese s J. Tisom. Súbežne sa pripravoval proces s obžalovaným M. Sokolom, ktorý bol 18. 10. 1947 odsúdený na 5-ročnú stratu slobody, na stratu občianskych práv na 10 rokov a na konfiškáciu majetku. Vzhľadom na zlý zdravotný stav mu v roku 1949 bola udelená amnestia. Spolu s rodinou sa presťahoval do Medzibrodu. V r. 1951 mu zomrela manželka Anna a v r. 1953 sa oženil druhýkrát s Máriou Haviarovou, s ktorou mal syna Juraja. Zdravotný stav M. Sokola sa neustále zhoršoval, 16. 12. 1957 zomrel v nemocnici v B. Bystrici a pochovaný je v Medzibrode.

Právnik a politik Dr. Sokol je nesporne významnou osobou slovenských dejín. Zastával mnoho funkcií a na každom poste svojej politickej kariéry obhajoval práva všetkých Slovákov a mal na pamäti ich budúcnosť.

Možno sme týmto článkom oprášili spomienky na časy minulé, hlavne u starších čitateľov. Mladším sme chceli priblížiť konkrétnu osobu slovenskej histórie, o ktorej máme mnohí mylné a skreslené vedomosti. Dalo by sa napísať oveľa viac, ale snažili sme sa zachytiť sled udalostí a pôsobenie Dr. Sokola v nich, vybrať to najpodstatnejšie a najzaujímavejšie.

Všetky uvedené údaje sme čerpali z prác napísaných o Dr. Sokolovi, ktoré nám ochotne poskytol pán Dobroslav Sokol, za čo mu ďakujeme.

-ks-, -zs-

dokončenie zo str. 3

Správa o stave miestnych komunikácií v Medzibrode

Záver:

Pod úroveň stavu komunikácií v našej obci sa podpisuje viacero činiteľov. Základným činiteľom je bežná opotrebovanosť komunikácie v dôsledku prejazdu áut a mechanizmov. Zamedziť pôsobeniu tohto vplyvu alebo predchádzať mu v praxi, je nereálne. Ďalším je vplyv podmyývania a narušovania cestnej komunikácie pôsobením povrchových a dažďových vôd. V predchádzajúcich rokoch sa tu pomerne značná časť z rozpočtu obce vynakladala práve na tento účel. Spomením ulice Námestie SNP, Níva, Borovčina, Nová..., kde zvedenie týchto vôd napomôže zvýšiť životnosť našich ciest.

A napokon uvediem ľudské zásahy do stavu komunikácie, či už ide o objektívne alebo neobjektívne zdôvodnenie. Prípady, keď už po mesiaci je narušený nový položený AB koberec, nie sú sporadické. Prerezanie koberca – v lepšom prípade, vylámanie – v horšom, za účelom prípojky vody, kanalizácie, plynu alebo električky majú za následok vzniknuté odskoky na ceste, ktoré motoristi tak „milujú“.

Aby sa v budúcnosti predchádzalo práve takýmto situáciám, bude pripravený predbežný plán opráv komunikácií. Občan si bude môcť v predstihu pripraviť a zrealizovať svoj zámer, ak požaduje urobiť zásah do AB pokládky. Samozrejme, so súhlasom Obecného úradu.

V Medzibrode, dňa 26.11.2007

Zapísal: Pavol Svetlík

Návrh opráv miestnych komunikácií v Medzibrode pre roky 2008 - 2010

P. č.	Ulica	Predpokladané náklady	Rok zaradenia
1.	Borovčina	6 000	2008
2.	Cintorínska	72 000	2010
3.	Dr. M. Sokola	2 000	2008
4.	Dúbrava	90 000	2009
5.	Hlavná	0	nie je v pláne
6.	Krížna	35 000	2009
7.	Lesná	6 000	2010
8.	Námestie SNP	0	nie je v pláne
9.	Níva	4 000	2008
10.	Nová	25 000	2009
11.	Pod hôrkami	160 000	2009
12.	Pod kostolom	128 000	2008
13.	Pri ihrisku	160 000	2009
14.	Sihote	281 600	2010
15.	Za mlynom	22 000	2008
16.	Záhradná	7 000	2008
17.	Záhumnie	22 000	2010
18.	Železničná	396 000	2008
SPOLU:		1 416 600	

r. 2008 – 570 tis. Sk do rozpočtu s rezervou – 600 tis. Sk

r. 2009 – 470 tis. Sk do rozpočtu s rezervou – 500 tis. Sk

r. 2010 – 380 tis. Sk do rozpočtu s rezervou – 400 tis. Sk

¹ Ú.S.K.Š. – Ústredie slovenského katolíckeho študentstva

² HSĽS – Hlinkova slovenská ľudová strana

³ ZSSR – Zväz sovietskych socialistických republik

⁴ HG – Hlinkova garda

⁵ NKWD – Národný komisariát vnútorných záležitostí

Odpovede z odkazovej schránky

Vážení občania, ešte predtým, než sa začnem zaoberať jednotlivými otázkami z našej odkazovej schránky, dovoľte, aby som vás znovu v mene celého kolektívu Rakárika požiadala o jedno: Rakárika robíme pre vás, tak ho prosím vás aj čítajte. Neradi by sme opakovane písali to isté.

1. Prečo obec zamerala opravu znovu len na Novú ulicu a nie na inú časť obce. Kvôli pánom poslancom?

Predseda komisie životného prostredia Ing. Pavol Svetlík informoval o Novej ulici podrobne v Rakáriku č. 4/2007. Podotýkam, že sme sa nezamerali znova na Novú ulicu, pretože za posledné roky sa na tejto ulici nerobilo nič.

2. Kedy začne obec robiť niečo pre Sihote a Borovčinu – tzv. Čiernu štvrť? (opravy, stav vozovky a iné.)

V nijakom prípade nepokladám uvedené ulice za nejakú čiernu štvrť. Svedčí o tom aj fakt, že v roku 2005 sa na ulici Borovčina v jej dolnej časti vybuďoval krajnicový rigol v úseku od domu p. Prievalskej k domu p. Sokolovej, kde bola táto časť aj vyasfaltovaná a vybudovali sa dva priepusty s mrežou na križovatke ulíc Borovčina a Lesná. V roku 2006 v hornej časti ulice bol pod areálom farmy vybudovaný priepust s mrežou, ktorý zachytáva dažďovú vodu, ktorá je potom vybudovaným potrubím odvádzaná až do potoka. Zároveň bol na tridsaťmetro- vom úseku pod mrežou položený aj nový asfaltový koberec. Bližšie sa o obhliadke miestnych komunikácií dočítate v tomto čísle Rakárika v Správe o stave miestnych komunikácií v Medzibrode.

3. Prečo chce obec vyrezať stromy na námestí?

Odporúčam vrátiť sa k Rakáriku č. 4/2007, str. 5 a k Rakáriku č. 3/2007, str. 5.

4. V poslednom čase sa kvalita vody zmenila. Je to dosť viditeľné. Čo s tým urobí obec?

Problémy so zásobovaním vodou sa riešia každoročne. V súčasnosti je hlavným problémom dlhotrvajúce pomerne suché počasie bez zrážok, ktoré spôsobilo nedostatok vody z prameňov. V súčasnosti nám ide z prameňa približne polovičné množstvo vody, aké by sme potrebovali. Aj preto je voda niekedy zakalená, ale pravidelne sa z nej odoberajú vzorky. Podľa informácie Ing. Slobodníkovej zo Stredoslovenskej vodárenskej spoločnosti posledný úplný rozbor vody z nášho vodovodu, v ktorom sa sleduje okolo osemdesiat ukazovateľov bol realizovaný 21.11.2007. Podľa tohto rozboru voda spĺňa podľa Nariadenia vlády SR č. 354/2006 parametre pitnej vody. Kompletný rozbor vody je k nahliadnutiu na obecnom úrade. Koncom roka 2007 bolo pre vodárenskú spoločnosť vydané stavebné povolenie na rekonštrukciu potrubia v úseku od námestia po križovatku oproti železničnej stanici a pripravuje sa projekt na výmenu prírodného potrubia od prameňa po vodojem. Až výmena prírodného potrubia a opakované prečistenie prameňov nám môže priniesť zlepšenie v zásobovaní vodou.

5. Kvalita a ponuka káblovej televízie v obci je na dosť nízkej úrovni. Nechystá poskytovateľ nápravu a skvalitnenie tejto služby?

O káblovej televízii v našej obci jednali poslanci OZ s jej prevádzkovateľom už v uplynulom roku. Na základe jednania boli v našej káblovke spustené na ukážku viaceré programy. Na textovom kanáli obce a aj prostredníctvom miestneho rozhlasu sme občanov vyzývali, aby sa vyjadrili k skladbe programov, ale ohlasy neboli skoro žiadne. Skvalitnenie vysielať, čo sa týka kvality obrazu a zvuku na jednotlivých programoch, by určite bolo možné za predpokladu, že nájdeme finančné prostriedky na modernizáciu technického zariadenia.

6. Miestny cintorín

Dostali sme dva odkazy do odkazovej schránky, pokúsím sa zodpovedať hlavne na otázku týkajúcu sa kopania hrobov, vybavovania po-

hrebu a umiestňovania nových hrobov, aj keď o cintoríne a pohrebných službách sme písali už dvakrát. Predovšetkým treba zdôrazniť, že sa zmenili zákony. Jedná sa o zákon č. 470/2005 o pohrebníctve a doplnenie zákona č. 455/1991 o živnostenskom podnikaní. Na základe týchto zákonov sme museli vypracovať Prevádzkový poriadok pohrebiska Obce Medzibrod a predložiť ho Regionálnemu úradu verejného zdravotníctva v Banskej Bystrici na posúdenie a schválenie. Prevádzkový poriadok bol schválený 31. 10. 2006.

Čo z toho vyplýva pre občanov? Predovšetkým to, že hrob nemôže kopáť žiadna fyzická osoba, ktorá nemá na pohrebné služby vybavené živnostenské oprávnenie. Teda ani pán Jankovič, ani pán Huťka ale len pohrebná služba, ktorá toto oprávnenie má. Platí jediná výnimka a to v tom prípade, že hrob kopú sami príbuzní zosnulého. Pohrebná služba zabezpečí kompletný pohreb: vybaví všetky potrebné doklady, zabezpečí rakvu, oblečenie zosnulého, kvetinovú výzdobu, vrátane prevozu zosnulého, vykopania jamy a úpravy hrobového miesta. Takto to funguje aj v okolitých obciach. Zatiaľ ponuky predložili dve pohrebné služby, kontakty znovu uverejňujeme v tomto čísle na str. 14. Pracovníčka našej obce p. Andrea Bellušová absolvovala predpísané školenie s certifikátom a má oprávnenie na správu cintorína. Požiadavky na umiestnenie hrobov treba vybavovať s ňou. Vieme, že na našom cintoríne je skutočne veľa starých hrobov, ale podľa zákona ich nemôžeme jednoducho zrušiť. Postup je nasledovný: najskôr musíme na každý jeden hrob, na ktorý nebola do dnešného dňa uzavretá nájomná zmluva umiestniť výzvu, aby sa prihlásili príbuzní zosnulého. Ak sa nikto neprihlási po dobu piatich rokov, až potom môže obec dať súhlas na zrušenie hrobového miesta a môže sa tu umiestniť nový hrob.

V jednom odkaze je konkrétna výhrada na to, ako je umiestnený hrob p. Marušku. Ak ste na cintoríne naozaj boli, tak ste si museli všimnúť, že je umiestnený vedľa staršieho hrobu Juraja Sokola, ktorý zomrel už v roku 1945 a na tento hrob už bola uzavretá aj nájomná zmluva. Nejde teda o umiestnenie jedného hrobu „do kusu voľného trávniku“.

Čo sa týka údržby cintorína, v roku 2007 tak isto ako v predchádzajúcich rokoch bol cintorín pokosený trikrát. Dúfam, že ste si všimli aj to, že bola kompletne opravená vstupná brána na cintorín, že bola upravená plocha na parkovanie, t.j. vykopanie betónového odpadu, splánovanie a vyčistenie priestranstva okolo kontajnera a pred bránou. Okrem toho boli vyrezané kríky a vyčistené ploty z oboch strán cintorína, vyčistený priestor pred malou bráničkou zo strany od námestia, odkiaľ bolo vyvezené nemalé množstvo odpadu. Taktiež boli vyzbierané rozbité poháre, zbytky kahancov a iného odpadu z celého cintorína a okolia hrobov, hoci okolie hrobu by mal udržiavať každý nájomca sám.

7. Zvýšenie poplatkov za PDO. Autor príspevku sa domnieva, že máme veľa neplatičov, ktorí si nekúpili ani jednu známku na odpad.

Omyl. Takýchto neplatičov máme iba troch. Podstata veľkých nákladov je v tom, že do zberného dvora ľudia v priebehu roka nosili odpad, ktorý patril do ich KUKA nádob a za ten si bolo treba priplatiť. Písali sme o tom už veľakrát. Náklady sa zvýšili aj tým, že sme museli likvidovať čierne skládky.

Náklady na odpadové hospodárstvo v roku 2007 predstavovali sumu 536.163 Sk, čo je 401 Sk na jedného obyvateľa. Takúto sumu by sme mali vyberať v roku 2008, ale obecné zastupiteľstvo schválilo sumu 280 Sk. Veríme, že naši občania konečne pochopia dôležitosť triedenia odpadu a že si v prípade potreby dokúpia potrebný počet známok na KUKA nádobu a nebudú smeti vysýpať inde. V opačnom prípade aj tých 400 Sk na obyvateľa bude málo.

Zdenka Huťková, starostka obce

ŠKÔLKÁRSKE OKLENKO MALÉHO RAKÁRIKA

Prázdniny nám utiekli ako voda a my sme sa v novom roku 2008 opäť vrátili do materskej školy. Tešili sme sa na nové hračky, ktoré nás čakali v MŠ ešte nerozbalené.

Do malej – žltej triedy nastúpili nové detičky, ktoré sme srdečne privítali, ako aj našu novú pani učiteľku Mgr. Zuzanu Huťkovú. A už to mohlo v našej škôlke „frčať na plné obrátky“.

Dňa 17. 1. 2008 si deti z veľkej – modrej triedy pozvali na návštevu prvákov zo ZŠ na „**posedenie pri bylinkových čajoch**“. Pripravili atmosféru čajovne, zapálili sviečky a pri ezoterickej hudbe deťom vysvetlili čo je čajovňa. Navarili rôzne druhy čajov (predovšetkým bylinkové), ktoré si deti priniesli z domu. Prváci si potom podľa farby a vône vybrali čaj, ktorý ochutnali. Popri pití bylinkových čajov sa mohli ponúknuť aj cereálnymi keksami, ktoré deťom veľmi chutili. Na záver posedenia škôlkári obdarovali prvákov rôznymi druhmi čajov, ktoré si mohli uvariť doma.

V spolupráci s výtvarným krúžkom a projektom škola podporujúca zdravie si staršie deti kreslili zimné športy, vyrábali makety korčúľ, lyží, čiapok, rukavíc, ktoré si deti vymaľovali a postrihali ako puzzle.

„HEJ HOLÁ, HEJ HOLÁ, ŠKOLA UŽ VOLÁ...“

Pospevujú si naši predškoláci a ešte aj ďalšie básničky, ktoré sa naučili. Pripravili si krátky program na rodičovské združenie, ktoré sa uskutočnilo **dňa 29. 1. 2008 v MŠ**. Zúčastnili sa ho rodičia detí, ktoré pôjdu na zápis do 1. ročníka ZÁKLADNEJ ŠKOLY. Prítomná bola aj pani riaditeľka ZŠ v Medzibrode

Mgr. Ivana Sumráková a pani učiteľka Mgr. Dobroslava Dobošová. P. riaditeľka ZŠ oboznámila rodičov so zápisom do ZŠ a čo všetko má budúci prvák ovládať. Predstavila školu a aktivity základnej školy. Predškoláci sa na zápis už určite veľmi tešia a tak, ešte plní zážitkov z vystúpenia išli **dňa 30. 1. 2008** navštíviť 1. ročník Základnej školy v Medzibrode, kde objavili známe tváre našich vlašajších predškolákov. **Na otvorenej hodine** im prváci ukázali, čo všetko už vedia, ako sa v škole učia. Dávali deťom úlohy, ktoré predškoláci mali splniť, napr. z matematiky – tvary, farby a počty. Predškoláci sa im odmenili zarecitovaním básničiek, zaspievaním pesničiek, ale aj darčekom, ktoré si pre prvákov pripravili. Deťom sa v škole veľmi páčilo a už teraz sa tešia do školy.

„KEĎ ŠAŠOVIA OŽÍVAJÚ FAŠIANGY SA ZAČÍNajú,
ŠAŠO JAŠO ŠAŠKUJE, S BALÓNIKMI TANCUJE.“

Pospevovali sme si celý týždeň v materskej škole. Pracovali sme na maskách a prišiel deň **31. 1. 2008**, keď sa v materskej škole konal **karneval**. Poprezliekali sme sa do vytvorených masiek a karneval sa mohol začať. Masky sme si vyrobili spolu s p. učiteľkami a boli naozaj veľmi pestré a rôznorodé. Celé dopoludnie sme šantili, tancovali, zabávali sa. Predstavili sme

pokračovanie na str. 8

si masky a každé dieťa dostalo odmeny – šišku a čaj. Toto občerstvenie nám pripravili pani kuchárky, za čo im veľmi pekne ďakujeme. Dopoludnie nám rýchlo ubehlo a bol čas, aby sa karneval skončil, ale už teraz sa tešíme na ďalšie akcie a podujatia, ktoré sa budú v materskej škole konať v najbližších mesiacoch.

Jednou z nich je aj **ZÁPIS DETÍ DO MATERSKEJ ŠKOLY NA ŠKOLSKÝ ROK 2008/2009**, na ktorý srdečne pozývame

deti vo veku od 2 do 6. rokov a rodičov.

Zápis detí do materskej školy sa uskutoční v **dňoch 11. 3. 2008 a 12. 3. 2008** v čase **od 8,00 hod. do 15,30 hod.** v budove MŠ.

Čo naša Materská škola budúcim škôlkárom ponúka?

- ☉ Psychickú a sociálnu pohodu v prostredí MŠ a v kruhu svojich rovesníkov.
- ☉ Individuálny prístup.
- ☉ Alternatívne a inovačné modely výchovy a vzdelávania.
- ☉ Kurikulum projektu „Škola podporujúca zdravie“.
- ☉ Prípravu na vstup do základnej školy.
- ☉ Možnosť poldenného a celodenného pobytu.
- ☉ Kolektív detí – rovesníkov.
- ☉ Krúžkovú činnosť – počítačový, výtvarný, hudobný krúžok a krúžok anglického jazyka.
- ☉ Množstvo podujatí pre deti a rodičov (napr. vystúpenia pre rodičov a starých rodičov, Tekvicovú šou, Karneval, cestu Rozprávkovým lesom, Športové dopoludnia, návštevy divadelných predstavení, Školu v prírode, Výlety do prírody, Deň otcov atď.).

Už sa na vás tešíme.

Janka Výlupková

ČO NOVÉHO ZŠMEDZIBROD?

Zvesti zo školy na námestí

Milí Medzibrodčania, v novom kalendárnom roku Vám chcem popriať, aby bol pre Vás rok 2008 úspešný, plný zdravia, sily, chuti a radosti zo života.

My sme v základnej škole ukončili predchádzajúci rok, už tradične zdobením stromčekov pre zvieratká. Deti si z domu priniesli chlebič, ovocie, obilie a seno a v doline pripravili pre zimou vyhladované lesné zvieratká krásne a chutné ozdoby.

Keď sme sa ako dobrí gazdovia postarali o zvieratká, sami sme zasadli v škole k prestretým stolom, na ktorých nechýbali tradičné vianočné dobroty.

Vynikajúcim ukončením roka pre nás boli aj **výsledky štátnej školskej inšpekcie**. 5. a 6. 12. bola na našej škole vykonaná komplexná inšpekcia. Panie inšpektorky prišli do našej školy, kde kontrolovali, akým spôsobom prebieha u nás vyučovanie, ako dodržiavame vzdelávacie plány a štandardy, ktoré určuje MŠ SR. Zamerali sa aj na hygienické a materiálno-technické podmienky v škole, ale kontrolovali aj pedagogickú dokumentáciu. Som šťastná, že sme dokázali vyvrátiť mýtus „dedinská škola = zlá a nekvalitná škola“. Máme čierne na bielom, že **celkové hodnotenie našej školy je vyššie ako priemerné hodnotenie škôl v Slovenskej republike** a pôsobnosti ŠIC Banská Bystrica v šk. roku 2006/2007. Len v skratke Vám dávam do pozornosti závery zistenia školskej inšpekcie. Ak by ste si chceli preštudovať pozorne celú hodnotiacu správu, je k dispozícii k nahliadnutiu v riaditeľni školy, alebo aj na web-stránke školy: zsmedzibrod.edupage.sk (nájdete tam aj rozvrh, vyučovací

čas, podmienky zápisu, pomôcky na vyučovanie, ale aj fotogalériu aktivít, ktoré podnikáme s deťmi v škole)

Školská inšpekcia hodnotí na:

veľmi dobrej úrovni = výrazná prevaha pozitív, mimoriadna úroveň

- informačný a kontrolný systém,
- pedagogické pôsobenie učiteľov,
- plnenie učebných osnov, učebných plánov,

dobrej úrovni = prevaha pozitív, nadpriemerná úroveň

- materiálno-technické podmienky,
- celkové hodnotenie vyučovania.“

Tento mesiac sme už stihli v našej škole privítať v telocvični **cirkus**. Deťom sa ich vystúpenie náramne páčilo.

Mali sme aj **módnu prehliadku EKO-odevov**, ktoré si deti sami navrhli, zhotovili, predstavili aj predviedli. Ved' sami posúďte z fotografií, že fantázia, ani šikovné ruky našim dečkám nechýbajú!

Začiatkom februára prebehol **zápis do 1. ročníka**. Škôlkari nám predviedli svoju šikovnosť nielen na otvorenej hodine, ale aj počas zápisu. Pani učiteľky si pripravili pre nich zopár zábavných úloh, pomocou ktorých sme si zistili tzv. „školskú zrelosť“. Predškôláci nás presvedčili o tom, že od budúceho šk. roka do našej školy pribudne asi 14 šikovných žiakov a my sa ich už teraz nevieme dočkať!

Aké sú požiadavky na dieťa pri nástupe do školy – teda čo je to školská zrelosť?

1. Ak dosiahne do 31. 8. 2008 vek 6 rokov – musí ísť na zápis do ZŠ tento rok;
2. Je samostatné – vie sa bez pomoci obliecť, obuť, zašnúrovať, pozapínať si gombíky, vie si uložiť svoje veci, jesť s príborom;
3. Ovláda základy osobnej hygieny;
4. Jeho reč je plynulá a čistá;
5. Pozná všetky farby;
6. Pozná základné geometrické tvary – kruh, štvorec, obdĺžnik, trojuholník;
7. Vie napočítať min. do 5 a vie porovnať čo je viac, menej, rovnako...

Dieťa môžete veľmi dobre pripraviť na vstup do školy tým, že sa s ním budete doma veľa rozprávať, hrať sa s ním

spoločenské hry (pexeso – pamäť, človeče – počítanie...) Na to, aby Vaše dieťa v škole pekne písalo stačí jediné: kresliť, farbiť, maľovať, farbičkami čarovať!

Odvzdaním vysvedčení 31. januára sa skončil prvý polrok tohoto šk. roka. Myslím, že niektoré deti sa môžu doma pochváliť s výbornými výsledkami a iné si zase dajú možno záväzok, že začnú na svojich vedomostiach viac pracovať. Panie učiteľky na klasifikačnej porade uznali, že veľa detí si tento rok naozaj plnilo svedomite svoje povinnosti – učenie sa a prípravu do školy počas celého I. polroka, o čom svedčia aj známky na vysvedčeniach. Deckám gratulujeme a držíme palce, aby ich neopustila chuť do učenia. Bola by škoda nezverejniť výsledky práce najšikovnejších detí v jednotlivých ročníkoch, ktoré dostali pochvalu triednou pani učiteľkou.

Nech teda ide do sveta, že v 1. ročníku bola udelená pochvala *Stelke Paralovej za výborný prospech a vzorné správanie sa*.

V 2. ročníku si svojou usilovnosťou zaslúžili pochvalu za vzorné správanie a výborné vyučovacie výsledky títo žiaci: *Zuzka Piarová, Kika Haviarová, Betka Lazárová, Petko Petrik a Miško Lihan*. Týmto deckám patrí česť! Ved' ukázali všetkým, akí sú usilovní a že sa vedú aj slušne správať. Ostatným deckám, dúfam, budú aj naďalej vzorom a na konci II. polroka budeme môcť pochváliť ešte viac detí.

Priemerné známky na vysvedčení v jednotlivých ročníkoch sú:

2. ročník: Slov. jazyk: 1,69; Matematika: 1,46; Prvouka: 1,00

3. ročník: Slov. jazyk: 2,0; Matematika: 1,5

4. ročník: Slov. jazyk: 2,28; Matematika: 2,28; Vlastiveda: 2,00; Prírodoveda: 2,00

Týmto nechcem naznačiť, že život v škole sa točí jedine okolo známok a prospechu. Výsledkom týchto naozaj dobrých známok sú jednak svedomitá príprava detí na vyučovanie, ale veľká zásluha patrí aj pani učiteľkám, ktoré naozaj venujú *každému dieťaťu* veľkú pozornosť a snažia sa „vydolovať“ z nich to najlepšie, čo sa v nich skrýva. Už som to niekoľkokrát spomínala, že sme vo výhode oproti veľkým školám, pretože v našich triedach je menej detí, takže máme na každé dieťa viac času. Prvoradá je vnútorná motivácia žiakov – aby sa sami chceli naučiť v škole čo najviac. Dôležitý je aj zodpovedný prístup k získavaniu vedomostí žiakov a aktívnemu učeniu sa.

Mgr. Ivana Sumráková

Medzibrodskú školu navštívil cirkus

Milí čitatelia, pripravili sme pre Vás novú pravidelnú rubriku, s ktorou sa budete stretávať aj v ďalších číslach. Radi Vám v nej predstavíme firmy a organizácie pôsobiace v našej obci. Mnohé sa môžu pochváliť početnými úspechmi a oceneniami, o ktorých ani netušíme. Za týmito úspechmi však musíme hľadať nemalé snaženie a tvrdú prácu. Ako prvú Vám predstavíme firmu, ktorá v Medzibrode pôsobí mnoho rokov a isto ju všetci poznáte.

Farma Vojtech Lihan

SHR Medzibrod

Prvé poľnohospodárske družstvo - JRD 1. Máj, bolo v Medzibrode založené už v roku 1959. Odvtedy prešlo mnohými zmenami, či už vo forme zlúčení alebo zmenami názvu, až do 2. 1. 1992, kedy bola založená farma Vojtech Lihan SHR Medzibrod.

Poľnohospodárska pôda, ktorú obhospodaruje, je až 460,7 hektárov. Z toho orná pôda tvorí 106,9 hektárov, lúky 191,4 hektárov a pasienky 162,4 hektárov. Rastlinná výroba je zameraná na výrobu pšenice, výrobu kukurice na siláž, výrobu senáže a sena. Živočíšna výroba je zameraná predovšetkým na výrobu hlavného produktu – surového kravského mlieka ale taktiež na výrobu hovädzieho mäsa a produktov z ovčieho mlieka. Farma

vlastní 370 kusov hovädzieho dobytku z čoho je 190 kusov dojnic a ostatné sú mladý dobytok a vysokoteľné jalovice pre vlastnú potrebu. Okrem toho vlastní aj 180 kusov oviec.

Čo sa týka výkonnosti farmy, úžitkovosť od roku 2000/2001 sa pohybuje nad hranicou 7 000 litrov/dojnicu/rok. Najvyššia úžitkovosť sa dosiahla v roku 2002/2003

a bola 7 518 litrov/dojnicu/rok. V období rokov 2005/2006 sme dosiahli úžitkovosť 7 285 litrov a najlepšia dojnica dosiahla 11 420 litrov za laktáciu. Dojivnosť u oviec plemena Lacon dosiahli až 160 litrov/ovcu/rok. Farma produkuje aj plemenný materiál v hovädzom dobytku (plemenné býčky).

Firma Lihan SHR získala počas svojej existencie množstvo významných ocenení. Na celoslovenskej výstave Agrokomplex získali 1. miesto za jalovicu plemena Montbeliarde.

Niekoľko prvých miest získali aj na oblastnej úrovni za kolekciu dojnic a vysokoteľných jalovic Slovenského strakatého dobytku. Čestné uznania im boli udelené v rokoch 2001/2002, 2002/2003 a 2004/2005 za najvyššiu úžitkovosť vo výrobe mlieka na dojniciu v Banskobystrickom kraji. Ministerstvo pôdohospodárstva uznalo v roku 2004 farmu Vojtech Lihan SHR za „Šľachtiteľský chov slovenského strakatého dobytku“. Na Ovieňale v roku 2004 získali 2. miesto za ovčie oštiepok.

podľa prezentácie V. Lihana
spracovala Sisa

Správa o činnosti CHZM za rok 2007

Prvou akciou v roku 2007 boli Tajovské divadelné dni, kde CHZM zabezpečilo bufet a občerstvenie v priestoroch klubovne CHZM.

Tradičné **stavenie májov** sa nezaobišlo bez problémov. Najväčší problém nebol ani tak so stávaním májov, ako s hudbou na druhý deň. Keďže muzikanti sa nám tento rok akosi rozpáchli, boli sme nútení pristúpiť na výdobytok modernej techniky. Napálenie CD-čko a auto s reprákom na streche, tak asi vyzerala naša kapela. Chlapci v krojoch, vlastne len v košeliach, tancovali s dievčatami a večer sa konala plánovaná májová zábava.

Rozprávkový les sa konal vzhľadom na zlé počasie o 2 týždne neskôr, ako bol plánovaný. Obecnú chatu sme opäť zmenili na bufet, kde nám nedali vydychnúť mladí ani starší. O hudbu sa samozrejme staral DJ Didi.

Otvorenie leta považujeme už tradične za druhú najnáročnejšiu akciu roka. Na nedostatok roboty sa sťažovať nemôžeme. V sobotu sme všetko odštartovali nohejbalovým turnajom na tenisovom kurte. Deti si do sýtosti zabehali a zasúťažili. K večeru, po vyhlásení výsledkov nohejbalového turnaja, sa na pódium dostala kapela Fervído. Postarala sa o skvelú zábavu a po nej sa už ľudia

bavili až do skorých ranných hodín. Potešujúci bol naozaj veľký počet návštevníkov.

VI. ročník Haruľovej show môžeme zhodnotiť ako vcelku úspešný. Počasie sa v priebehu dňa umúdrilo, čo sa určite podpísalo aj na počte ľudí na námestí. Okrem nás sa o občerstvenie postaralo aj mnoho medzibrodských organizácií. Na tomto ročníku sa pečení harule zúčastnilo len 7 družstiev, čo je porovnaním s predchádzajúcimi ročníkmi mierne pokles. Postarali sme sa o bohatý kultúrny program. No na druhý deň čakal CHZM-ákov taktiež zaujímavý program – upratovanie námestia. Môžeme povedať, že naša najnároč-

Sova dlhochvostá

Pomalý, aj keď nenápadne sa dni v januári predlžujú, vo februári je už slniečko zase vyššie a prichádza jar. Práve obdobie mesiaca február a začiatku jari je obdobím párenia sov.

Niekedy večer, keď hluk z obce aj zo štátnej cesty ustane, počuť ozývajúce sa sovy až do dediny. Zväčša sa jedná o sovu obyčajnú či výra skalného. Ale v okolí Medzibrodu sa vyskytuje aj trochu zriedkavejšia sova a tou je sova dlhochvostá. Jej hlasový prejav je niečo medzi húkaním a brechaním. Už latinský názov (*Strix uralensis*) prezrádza, že sa jedná o vtáka aktívneho hlavne za zhoršených svetelných podmienok (čelad' Strigidae – aj v našej ľudovej slovesnosti sú strigy aktívne v noci). Druhový názov (*uralensis*) signalizuje, že ide o druh z východnej Európy a v súčasnosti prebieha jeho šírenie západným smerom. Na Slovensku sa počet týchto sov odhaduje na cca 800 párov. Jedná sa o veľkú sovu s rozpätím krídel približne 100 cm, váhou samca tesne nad 0,5 kg, samica je o niečo ťažšia aj väčšia. Po nakladení najčastejšie 3 až 4 vajec samica zahrieva znášku zhruba 28 dní a mláďatá ostávajú na hniezde ešte mesiac. U tejto sovy je známe agresívne správanie aj voči ľuďom počas odchovávaní mláďat. Sú časté prípady, keď sova nalietať na nič netušiacich drevorubačov a pritom si bráni len svoje hniezdo nachádzajúce sa nablízku. Na hniezdenie si sova dlhochvostá vyberá staré zmiešané alebo listnaté porasty s vhodnými dutinami alebo vyššími štompami. Najvhodnejšie sú preriebené lesné porasty v blízkosti pasien-

kov a lúk, kde nachádza dostatok priestoru na lov hlodavcov. V našom chotári boli sovy dlhochvosté pozorované hlavne v lokalitách Vrch Torysa, Strmie Báne, Bačovská, kde je ešte dostatok porastov s pôvodným drevinovým zložením aj dobrou štruktúrou. Sú to z lesníckeho pohľadu prestárnuté porasty, s menej kvalitnou drevnou hmotou. Dňa 22.4.2007 pri ťažbe dreva v lesnom poraste na Dolinke (západne od Torysy) partia drevorubačov Petra Felnera z Ľubietovej zoťala košatý buk a po odvetvení ho ťahali až na sklad v Strose. Tam našli pri manipulácii kusa vypadnuté 3 sovičatá. Telefonicke ma o tom cez Miša Hut'ku – Palingáča oboznámili, tak som ich išiel na druhý deň zobrať do Ľubietovej k P. Felnerovi a hneď som ich umiestnil v chovnej stanici v B. Bystrici, ktorú prevádzkuje Štátna ochrana prírody SR. Už vtedy, hlavne podľa veľkosti sme zistili, že sa jedná o mladé uralky, ako sa skrátene hovorí sovám dlhochvostým. Po niekoľkých týždňoch sme ich so zoológom Správy NAPANTu vypustili na mieste, kde ich hniezdny strom rástol. Všetky tri sa rozleteli po stromoch.

Mladá sova dlhochvostá pri vypustení (Dolinka)

Po mesiaci, keď som sedel na neďalekom posede, mi večer popred oči preletela mladá uralka, a možno to bola práve jedna z tých troch odchovaných mláďat. Ak by aspoň jedna prežila, je to úspech, pretože i v prírodných podmienkach najväčší úhyn je do jedného roka života.

Ing. Pavol Kostúr

nejšia akcia sa vydarila, no popri pozitívach sme zistili aj mnoho nedostatkov, ktoré bude treba v nasledujúcom období riešiť.

Mikuláš pre deti sa nám tento rok bohužiaľ vzhľadom na pracovnú vyťaženosť a nedostatok času nepodarilo zrealizovať.

Zbierka na Silvestrovský ohňostroj. Aj keď trochu neskoro, ale predsa sa nám podarilo rozmiestniť po našich pohostinstvách a obchodoch krabice určené na príspevky na ohňostroj. Spolu sa nám podarilo vyzbierať **23 416,- Sk** (21 000,- Sk sponzori + 2 416,- Sk krabice). Keďže ohňostroj sa objednával pár dní dopredu za sumu 20 000,- Sk tak čiastka 3 416,- Sk prešla na tohtoročný ohňostroj. Na ohňostroj prispeli nasledovní sponzori: Obec Medzibrod, CHZM, Jana Gregorová z Mýta,

Slavomír Lamper, Ivan Gregor, Holíkovci, Peter Abašanov, Fabián Ivanič, Michal Hut'ka – Palingáč, Jaroslav Prašovský, Jozef Hirka, Štefan Hrubý, Michal Padúch st., Milan Vaník, Ján Hut'ka – Bačík, Peter Strážovec, Vladimír Haviar ml., Viktor Kalina, Jaroslav Kašinský, manželka Hrkovci, Juraj Gregor, Pavol Svetlík, Pavol Vaník ml., Peter Hrnčiarik, Miroslav Púpala, Peter Sekereš.

Samozrejme, naše poďakovanie patrí všetkým občanom, ktorí prispeli aj malým obnosom do krabíc v miestnych pohostinstvách a obchodoch. Celá paraďa trvala 9 minút a 30 sekúnd a bolo na ňu použitých približne 580 ks svetlíc. Ľudia boli s ohňostrojom spokojní a veríme, že na budúci rok to bude ešte krajšie. Po ohňostroji pokračovala oslava Nové-

ho roka 2008 pri hudbe v sále KD.

Z toho, čo sme si naplánovali, sme s výnimkou Mikuláša pre deti splnili všetko. Takže môžeme s kludom povedať, že rok 2007 bol pre CHZM úspešný.

Na záver sa chceme poďakovať všetkým ľuďom, ktorí nám v roku 2007 akokoľvek pomohli na niektorej z akcií, či to už bolo finančné, materiálne alebo prácou. Bez vašej pomoci by tieto akcie neboli tak hojne navštevované a neprispievali by k dobrej propagácii Medzibrodu v širokom okolí. Do nového roka 2008 Vám všetkým prajeme veľa šťastia, zdravia, lásky, úspechov v súkromnom aj v pracovnom živote.

Róbert Holík
prezident CHZM

Chceli by ste sa stať náhradným rodičom?

Náhradná starostlivosť je výraz, ktorý sa úzko spája s problematikou detí, ktoré nemôžu vyrastať vo vlastnej rodine a s vlastnými rodičmi. Podľa Zákona o rodine je náhradnou starostlivosťou viacero dočasných opatrení, ktoré nahrádzajú osobnú starostlivosť rodičov o maloleté dieťa v prípadoch, ak ju rodičia nezabezpečujú alebo nemôžu zabezpečiť. Podľa tohto zákona náhradou starostlivosťou je:

- **zverenie maloletého dieťaťa do osobnej starostlivosti inej fyzickej osoby než rodiča (ďalej len náhradná osobná starostlivosť)**
- **pestúnska starostlivosť**
- **ústavná starostlivosť**

NÁHRADNÁ OSOBNÁ STAROSTLIVOSŤ

Zákon o rodine umožňuje, aby bolo dieťa zverené inému občanovi, ktorý zabezpečí jeho riadnu výchovu, pričom tento občan nemá nárok na odmenu za činnosti súvisiace s výchovou zverného dieťaťa. O zverení dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti rozhoduje súd, na návrh osoby, ktorá žiada o zverenie dieťaťa. Osoba, ktorej má byť dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti spĺňať určité predpoklady: trvalý pobyt na území Slovenskej republiky, spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu a splnenie osobných predpokladov. V podstate súd rozdelí práva a povinnosti vyplývajúce z rodičovských práv a povinností medzi rodičov dieťaťa a osobu, ktorej dieťa zveruje do náhradnej osobnej starostlivosti. Rodičia majú právo stykať sa dieťaťom. Rodičia majú vyživovaciu povinnosť. Maloleté dieťa možno zveriť jednotlivcovi ale i manželom.

PESTÚNSKA STAROSTLIVOSŤ

Pestúnska starostlivosť je jednou z foriem náhradnej starostlivosti, ktorá nahrádza osobnú starostlivosť rodičov o dieťa v prípadoch, ak ju rodičia nezabezpečujú alebo nemôžu zabezpečiť. Pestún je povinný vykonávať osobnú starostlivosť o dieťa v rovnakom rozsahu, v akom ju vykonávajú rodičia. Právo zastupovať dieťa a spravovať jeho majetok má iba v bežných veciach. Pestúnom sa môže stať každý, kto okrem záujmu o vykonávanie pestúnskej starostlivosti spĺňa podmienky ako pri náhradnej osobnej starostlivosti. Okrem toho musí byť zapísaný do zoznamu žiadateľov o pestúnsku starostlivosť. Aby sa človek mohol stať pestúnom, je potrebné:

- 1) Podat' žiadosť o zapísanie do zoznamu

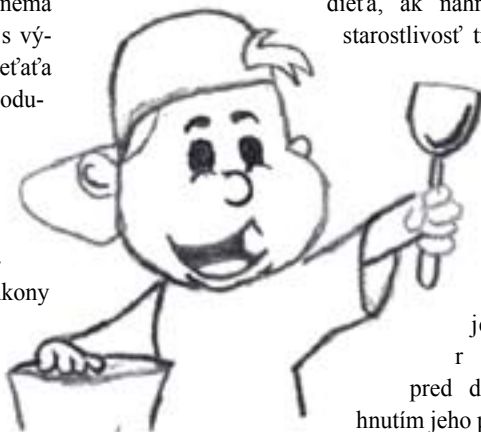
žiadateľov o pestúnsku starostlivosť na Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny v Banskej Bystrici (ÚPSVaR). K žiadosti musia byť priložené: dotazník, odpis z registra trestov nie starší ako tri mesiace, správa o zdravotnom stave, doklad o majetkových pomeroch.

- 2) Absolvovať prípravu, ktorú vykonávajú referáty poradensko-psychologických služieb každého ÚPSVaR alebo akreditované subjekty.

Príspevky na podporu náhradnej starostlivosti

Jednorazový príspevok dieťaťa pri zverení do náhradnej starostlivosti je určený na podporu zabezpečenia základného vybavenia dieťaťa. Tento príspevok je 9 550 Sk.

Jednorazový príspevok pri zániku náhradnej starostlivosti je určený na podporu osamostatnenia sa dieťaťa. Nárok má plnoleté dieťa, ak náhradná starostlivosť trvala

aspoň jeden rok pred dosiahnutím jeho plnoletosti. Príspevok

je vo výške 23 910 Sk.

Opakovaný príspevok dieťaťu je určený na podporu uspokojovania potrieb dieťaťa, najmä na úhradu nákladov na výživu, výchovu, vzdelávanie a bývanie dieťaťa. Opakovaný príspevok dieťaťu je 3 590 Sk mesačne a poskytuje sa vo výške rozdielu medzi sumou 3 590 Sk a príjmom dieťaťa (sirotský dôchodok, pozostalostná úrazová renta, príjem plnoletého nezaopatreného dieťaťa, ktorý je zdaňovaný a pod.).

Opakovaný príspevok náhradnému rodičovi je určený na podporu vykonávania osobnej starostlivosti o dieťa, ktoré má náhradný rodič zverené do náhradnej starostlivosti. V prípade náhradnej osobnej starostlivosti sa opakovaný príspevok náhradnému rodičovi neposkytuje.

Nárok nevzniká, ak

- náhradný rodič alebo manžel náhradného rodiča má pri osobnej starostlivosti o dieťa nárok na materské alebo nárok na dávku nemocenského poistenia, nárok na rodičovský prís-

pevok, (to však neplatí ak je tento nárok uplatnený na vlastné dieťa náhradného rodiča)

- dieťa zverené do náhradnej starostlivosti je jeho príbuzným v priamom rade.

Opakovaný príspevok náhradnému rodičovi je 4 560 Sk mesačne. Ak sa náhradný rodič stará o tri deti a viac detí, ktoré sú súrodenci, príspevok sa zvyšuje o 3 240 Sk mesačne.

Osobitný opakovaný príspevok náhradnému rodičovi je určený na podporu vykonávania osobnej starostlivosti o dieťa zverené do náhradnej starostlivosti, ktoré je ťažko zdravotne postihnuté. Nárok nevzniká, ak sa náhradnému rodičovi poskytuje za starostlivosť o dieťa peňažný príspevok za opatrovanie, náhradný rodič poskytuje dieťaťu opatrovateľskú službu alebo sa dieťaťu poskytuje peňažný príspevok na osobnú asistenciu. Tento príspevok je vo výške 1 880 Sk mesačne za starostlivosť o každé ťažko zdravotne postihnuté zverené dieťa.

ÚSTAVNÁ STAROSTLIVOSŤ – PROFESIONÁLNA RODINA

Profesionálna rodina je formou ústavnej starostlivosti. Pri realizácii ústavnej starostlivosti má umiestnenie dieťaťa v profesionálnej rodine prednosť pred umiestnením dieťaťa do detského domova. Profesionálny rodič poskytuje starostlivosť deťom s nariadenou ústavnou starostlivosťou vo svojom vlastnom rodinnom prostredí a to 24 hodín denne. Profesionálna rodina je organizačnou súčasťou detského domova. Profesionálne rodičovstvo je pracovnoprávnym vzťahom. Profesionálny rodič podpíše pracovnú zmluvu s detským domovom a stáva sa jeho zamestnancom, pričom jeho pracovnou náplňou je starostlivosť o dieťa a jeho výchova. Jeden profesionálny rodič môže mať v osobnej starostlivosti najviac tri deti. V prípade viacerých detí sa môžu stať zamestnancami detského domova obaja manželia. Pre vykonávanie profesionálneho rodičovstva je potrebné spĺňať kvalifikačný predpoklad najmenej úplného stredného vzdelania a absolvovať prípravu na profesionálne vykonávanie náhradnej starostlivosti. Prípravu vykonávajú referáty poradensko-psychologických služieb ÚPSVaR alebo akreditované subjekty.

V prípade akýchkoľvek otázok ohľadne vykonávania náhradnej starostlivosti kontaktujte Detský domov Potôčik v Moštenici, prípadne ÚPSVaR v Banskej Bystrici, oddelenie sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately.

Mgr. Zdenka Klasová,
DeD Potôčik v Moštenici

Adrenalín, alebo po prvýkrát

„Vždy pripravený“ – nie, nebojte sa, nie je to pionierske heslo, ktorým sme odpovedali na jednu socialistickú otázku, ale je to odpoveď, ktorú sme používali na vojne na otázku nášho veliaceho dôstojníka: „Čo musí byť výsadbár vždy?“ A tak nás aj pripravovali. Keďže sme boli výsadbári, tak samozrejme nás pripravovali na náš prvý zoskok padákom. Výcvik to bol v skutku špeciálny. Dva mesiace sme trénovali na suchu. Lepšie tvrdý tréning ako drahé americké trenažéry. Hneď v prvý deň sa nám zranili dvaja kolegovia, vyvrtili si členok. A v čom spočíval výcvik? Z drevenej búdky o rozmeroch 2 x 2 metre, ktorá bola vo výške osem metrov nad zemou sme sa pod uhlom 45° spúšťali smerom k zemi. Pri náraze na zem sme mali spraviť ešte „parakotúl“, aby sme zmiernili dopad našich tiel na zem. Keďže rýchlosť dopadu bola 4-5 metrov za sekundu, tak prvý parakotúl som spravil po ôsmich suchých doskokoch! Mimochodom, tú búdku všetci vojaci nazývali „vajcotrhač“. To preto, že lanká sme mali pripevnené na slabinách a pri dopade na zem sa nám zaryli nielen do zadku, ale aj do predku. A keďže vpredu sú chlapci obdarení orgánom „navyš“, tak niektorí sme sa zvljali od bolesti, iní od rozkoše. Po dvojmesačnom drile nakoniec prišiel deň „D“ - zoskok!

Po raňajkách bol odchod na letisko. Tam sme sa dozvedeli, že budeme skákať nie z vrtníka, ale z lietadla. Konkrétne z L-410, do ktorého sa zmestí 10 ľudí. Na letisku všetky jednotky oddychovali, iba náš kapitán si myslel, že treba trénovať vždy a všade! A tak, kým sa ostatné jednotky vyvaľovali na tráve, my ako jediní aj s kapitánom sme robili parakotúle na asfalte! Po dostatočnom poudieraní svojich končatín sme začali lossovať poradie skákajúcich. Ako ináč, vytia-

hol som si jednotku. A tak sme nastúpili do maličkého lietadla. S jednotkou som sedel hneď pri dverách! Oproti, pri druhom konci dverí sedel hlavný vyhadzovač. Jeho úloha bola ľahká, keď sa rozsvieti červené svetlo mal vstať, otvoriť dvere a tých, ktorí nebudú chcieť skočiť, jednoducho vyhodit'. Pozrel som naňho, podozrivo sa usmieval. Lietad-

lo sa začalo pomaličky hýbať. Keď nabralo dostatočnú rýchlosť, odlepilo sa od zeme a stúpalo k oblakom. Od dverí sa mi letisko pomaly vzdalo, za chvíľu som videl len oblaky. Ako sme stúpali, sem-tam lietadlom hodilo, raz do jednej, raz do druhej strany. Nuž čo, keď bude najhoršie aj tak vyskočím. Zrazu to prišlo, v lietadle sa rozsvietilo červené svetlo, čo znamená povel vstať a pripraviť sa k zoskoku. Zelená signalizuje prvého skákajúceho. Červené svetlo pretínalo vzduch v malom lietadle a mne stúpala adrenalín. Nuž čo, vstal som a zaujal polohu pre zoskok. Hlavný vyhadzovač s úsmevom podišiel k dverám a slastne sa usmieval. Dívali sme sa tvárou v tvár. Srdce mi búšilo ako

pri orgazme, adrenalín pracoval na plné obrátky. Hlavný vyhadzovač pomaličky otváral dvere na lietadle. Vo mne to vrelo. Lietadlo sa zrazu dostalo do vzdušnej turbulencie. Hlavný vyhadzovač zaistil dvere a pomaly sa otáčal ku mne. A vtedy to prišlo. Lietadlo sa pod vplyvom turbulencie preklopilo na jednu stranu, práve na tú, na ktorej boli dvere.

Pri dverách otáčajúci sa vyhadzovač vypadol z lietadla pred mojimi očami. Ako tak padal, zrazil som mu len nohy a už ho nebolo. Zostal som ako obarený, krvi by ste sa mi nedorezali, len som tam stál ako taký papek vo fazuli. Zrazu sa rozsvietilo zelené svetlo. Farbu, ani reálnu situáciu som nevnímal. Som zvedavý, kto nás bude vyhadzovať, keď hlavný vyhadzovač vypadol z lietadla. Keďže myslenie som mal zablokované, tak som len stál pri otvorených dverách a hľadel. Zrazu ma niekto sotil. Od prekvapenia som zavrel oči a nedýchal. Po chvíli som mnou trhol, vtedy som otvoril oči a nadýchol som sa. Nad sebou som uvidel padák, slastne som si vydýchol. Pomaličky som si uvedomoval to božské ticho okolo mňa a pocit, že bezpečne doplachtim dolu na zem. Pri dopade som bol v takom ošiali, že som zabudol spraviť parakotúl. Vtedy mi to bolo úplne jedno. Hlavne, že som bol živý a zdravý. Po chvíli dopadli aj ostatní moji spolubojovníci. Zrazu ma niekto poklepal po pleci, otočil som sa a čo nevidím? Predomnou stál hlavný vyhadzovač. Už nebol taký vysmiaty ako v lietadle, ale pristúpil ku mne, stisol mi ruku a povedal, že na mňa v živote nezabudne. Keď všetci šťastne dopadli na zem, každý z nás dostal kopanec do zadku. Jedni vravia, že pre šťastie, druhí, že zo zvyku. Kto vie prečo?

Redy Radko Kabáč
Kresba: Júlia Hutková

Premiéra sa blíži

Divadlo **medziBRODway** zostalo bez chlapov. Teda, ak si odmyslíme Redyho, lebo Redy je Redy. Ale ženská časť divadla hrať chcela. A Redy, ako správny riaditeľ divadla vypočul svoje herečky a rozbehol prípravu nového titulu. Nebolo to ľahké. Čo hrať? A aby nebol sám, skočil do Bystrici, pardon do Bystrice a oslovil Maroša Krajčoviča, že čo s tým. No a od decembra sa začala príprava novej inscenácie divadla **medziBRODway** a ako inak o babách.

Všetko o ženách je názov hry chorvátskeho autora Mira Gavranu, s ktorého zvolením sme sa rozhodli osloviť v tejto sezóne divákov.

Nielen ženy, ale aj mužskú časť publika. Možno sa dozvieme o ženách to, čo ste doteraz nepostrehli. V piatich príbehoch sa predstavujú tri herečky Norika Dřimalková, Lucia Tešínska a Zuzka Hutová, ale divadlo by nebolo divadlom, keby sa trochu neklamalo trenirkami, takže trojicu dopĺňa ako alternantka aj Bystričanka Barbora Čangelová (mohli ste ju vidieť vlani na Tajovského divadelných dňoch v predstavení divadla Tváre, Búrka).

Premiéru pripravujeme, ako inak, keďže ide o ženy, tak na Deň žien 8. marca 2008 a všetkých čo najsrdečnejšie pozývame do divadla.

Maroš Krajčovič
Stredoslovenské osvetové stredisko

Kino Torysa pozýva

Streda, 20. február 2008

ZLATÝ KOMPAS

Fantasy, dobrodružný, akčný film USA s českým dabingom.

Príbeh sa odohráva v alternatívnom svete, v ktorom majú všetci ľudia namiesto duše svojho démona – zvieratko, ktoré ich sprevádza celý život. V tomto svete žije aj malá Lyra, ktorá nepozná svojich rodičov a vychováva ju učenci za múrmi Oxfordu. Jedného dňa si tajne vypočuje rozhovor o tajomnom „PRACHU“, ktorý celý jej život obráti naruby. Keď navyše z jej okolia začnú miznúť deti a jej najlepšieho priateľa Rogera unesie záhadný spolok Mordárov, Lyra musí podniknúť namáhavú dobrodružnú cestu na ďaleký sever – tam, kde žije jej otec a kde sa raz za čas otvára okno do iného sveta....

...

Streda, 5. marec 2008

ALVIN A CHIPMUNKOVIA

Animovaný rodinný príbeh.

Bratia Alvin, Simone a Theodor sú neobyčajné veveričky, ktoré nielenže vedia rozprávať, ale vedia aj výborne spievať. Jedného dňa narazia na Davida, ktorý si všimne ich talent a nechá ich natočiť platňu. Nasledujú koncerty, davy fanúšikov a Chipmunkovia sa čím ďalej tým viac púšťajú do rôznych dobrodružstiev s dramatickými následkami a Davidovi dochádza trpezlivosť. Podarí sa Alvinovi a ostatným zachrániť priateľstvo s Davidom? Ako sa budú zmierovať s popularitou? Alvin a jeho partia sú totiž veľmi nebezpeční a David bude mať čo robiť, aby ich ochránil pred mnohými nástrahami, o ktorých si doteraz myslel, že nemôžu nikomu nič spôsobiť.

...

Streda, 9. apríl 2008

ASTERIX A OLYMPIJSKÉ HRY

Rodinná komédia s českým dabingom, nevhodná pre maloletých do 12 rokov.

Asterix a Obelix sú späť! A tento krát vás čaká príbeh plný športového zápolenia medzi Galmi a ich súpermi z celého sveta. Popritom všetkom sa odvážny mladý Gal Lovestorix vášnivo zalúbi do gréckej princeznej Iriny. Spolu s Asterixom a Obelixom a za pomoci ich čarovného elixíru sa vydá do Grécka s cieľom vyhrať nielen Olympijské hry, ale aj srdce princeznej Iriny. Stretáva sa tu však so zlomyseľným Brutom, synom Cézara, a jeho armádou, ktorá je, zdá sa, silným súperom...

Ako je všeobecne známe, čarovné nápoje sú na Olympijských hrách zakázané, ale Asterix už má plán ako opäť zvíťaziť...

Pozvánka

Milé Marky, Anky, Zuzky a nositeľky všetkých krásnych ženských mien pozývame Vás na veselý a zábavný program **9. 3. 2008 o 15 hod.** do sály Kultúrneho domu na vystúpenie malých spevákov, hercov a tanečníkov.

SVIATOK OCHOTNÍKOV

Stredoslovenské osvetové stredisko v Banskej Bystrici a obec Medzibrod pre Vás pripravujú 16-ty ročník regionálnej prehliadky neprofesionálneho divadla **Tajovského divadelné dni 2008**, ktoré sa po šiestykrát uskutočnia v Medzibrode **14. a 15. 3. 2008**. Srdečne Vás pozývame na divadelné predstavenia ochotníkov z Malachova, Valaskej, Pohronskej Polhory a dvoch domácich súborov.

Spoločenské okienko

Narodili sa:

Nella Hirková

Opustili nás:

Mária Huťková (78), Peter Maruška (71), Jarolím Dunajský (80), Elena Miklošová (69), Mária Haviarová (82)

Do stavu manželského vstúpili:

Miroslav Klučiar a Zuzana Matláková
Mgr. Mário Spusta a Júlia Ondrejková

ML KVETY

POHREBNÍCTVO
kompletné pohrebné služby

Nám. SNP 30
976 13 Slov. Ľupča
tel.: 048/ 418 71 84

po pracovnom čase, NON STOP
0905 546 759, 0907 528 772
048/ 419 64 13

Anjelské služby - Marta Selecká

... v každej deňnej a nočnej hodine Vám zabezpečíme

**KOMPLETNÉ
POHREBNÉ A KVETINOVÉ
SLUŽBY**

... neplatíte zbytočne viac, kontaktujte nás ...

☎ 0908 160 208, 0908 148 828, 048 / 416 16 00, 418 24 06
Nám. Slobody 5, Banská Bystrica

Putovný pohár do Medzibrodu

Zápas o 5. miesto

Oremláz – Hasiči 0:2 (12, 22)

Zápas o 3. miesto

Nemecká – Lúka 0:2 (20, 18)

Finále

Medzibrod – Patočina 2:0 (14, 17)

Konečné poradie:

1. Medzibrod
2. Patočina
3. Lúka
4. Nemecká
5. Hasiči Brusna
6. Oremláz

V telocvični v Brusne sa dňa 5. 1. 2008 uskutočnil IV. ročník novoročného turnaja vo volejbale o putovný pohár starostky obce Brusno.

Na turnaji nastúpili 3 uličné družstvá z Brusna (Patočina, Lúka, Oremláz), hasiči Brusna a družstvá zo susedných obcí Medzibrodu a Nemeckej. Turnaj sa hral v 2 skupinách, systémom každý s každým na 2 vyhraté sety do 25 bodov. V semifinále sa stretli najlepšie 2 tímy zo skupín na kríž, potom nasledovalo finále a súboj o 3. miesto. Naše družstvo pod kapitánskym vedením V. Hrka v zložení P. Mikula, H. Mikulová, L. Padúch, J. Hraško ml., Zuzana Huťová st., 4 legionári z Banskej Bystrice (V. Kovalík, J. Kolenička, 2 „neznámi“) prešlo celým turnajom bez straty jediného setu a zaslúžene sa tešilo z celkového triumfu a vlastníctva putovného

pohára. Starostka obce Brusno p. Viera Krakovská ocenila najstaršieho hráča na turnaji J. Petrika z družstva Patočiny a takisto aj najlepšieho hráča turnaja J. Koleničku z družstva Medzibrodu.

Výsledky turnaja:

Skupina A

1. Medzibrod – Oremláz 2:0 (19, 14)
2. Nemecká – Oremláz 2:0 (14, 16)
3. Medzibrod – Nemecká 2:0 (23, 19)

Skupina B

1. Lúka – Hasiči 2:0 (12, 13)
2. Patočina – Hasiči 2:0 (8, 15)
3. Lúka – Patočina 0:2 (26, 20)

Semifinále

- Medzibrod – Lúka 2:0 (22, 19)
Patočina – Nemecká 2:0 (18, 20)

-ihu-

Milá kamarátka

Poviem ti rozprávku, len takú krátku.

Kde bolo, tam bolo stála raz jedna opustená chalúpka. Začal sa v nej rozťahovať jeden zlý a škododostný čarodejník. Mal také hrôzostrašné, ale výstižné meno OBEZIT VELKOZADNICOVÝ. Bol strašne drzý a ohrozoval všetky krásne víly, ktoré s ním do tej chalúpky chodili

bojovať. Lenže vílam pomaly ubúdali sily a postupne nad nimi vládol ešte strašnejší čarodejník LENIVÁK BRUCHOTRASLAVÝ. Len dve-tri víly odvážlivkyne sa nevzdali, vydržali a bránia našu chalúpku až do dnešných dní. A preto aj teba RYTIER PEVNÝ SVAL žiada – Pridaj sa ku krásnym vílam, príď v utorok a štvrtok do chalúpky a premôž všetkých protivných čarodejníkov! Povedz prosím túto rozprávku do

troch dní svojim trom kamarátkam a nájdite si cestičku do dedinky. Ak tak neučiniš, nič sa ti nestane, ale leto sa blíži, aj plavky si treba obliecť...

-ks-

P.S.: Pre všetkých, ktorí nepochopili túto rozprávku. V telocvični našej základnej školy môžete každý utorok a štvrtok o 18. hod. cvičiť spolu s MEDITAMI alebo o 19. hod. aerobic.

Remízové derby

V mesiacoch december – január pútaťo najväčšiu pozornosť stolnoteniseových fanúšikov druhé tohtosezónne medzibrodské derby našich družstiev.

Zápas sa uskutočnil v piatok 11. 1. 2008 v sále kultúrneho domu a družstvá nastúpili v nasledovnom zložení: **A družstvo** (M. Huťková, I. Krchňavá, M. Padúch ml., P. Sokol, O. Sokol) a **B družstvo** (E. Cuper, M. Gregor ml., I. Huťka, J. Padúch, M. Tonhajzer). Úvod zápasu vyšiel podľa očakávania lepšie favorizovanému A družstvu, ktoré sa dostalo do vedenia 4:2. Za tohto stavu však prišlo k nepríjemnému zraneniu kľúčovej hráčky I. Krchňavej, ktorá po prvej vyhranej dvojhre musela zo stretnutia pre bolesť ramena odstúpiť. Týmto sa otvorila šanca pre B družstvo na dobrý výsledok, ktorú však hráči najskôr nedokázali využiť a naďalej pokračovala dominancia A družstva. Za stavu 9:4 to vyzeralo na jasne rozhodnutý zápas a o víťazovi už nebolo pochyb. Nakoniec však došlo k veľkému obratu a zápas sa skončil po 5 vyhraných dvojhrah B družstva zaslúženou remízou **9:9** (M. Huťková 3,5; M. Padúch 3; I. Krchňavá 1,5; O. Sokol 1 – E. Cuper 3,5; J. Padúch 2; M. Gregor 2; I. Huťka 1; M. Tonhajzer 0,5).

A družstvo sa podarilo v 17. kole husársky kúsok, keď šokujúco porazilo suverénne Brezno „C“, ktoré doteraz prechádzalo súťažou ako nôž maslom, na jeho stoloch v pomere **11:7** (I. Krchňavá 4,5; M. Huťková 3,5; M. Padúch ml. 2; P. Zábrivec 1). Stred tabuľky je nabitý a séria 2-3 víťazstiev môže znamenať posun o niekoľko priečok dopredu. Hráči **B družstva** zvládli dôležité stretnutie na stoloch priamych konkurentov v boji o dolné pozície v tabuľke a po víťazstvách nad Cobrou „B“ a Riečkou **10:8** sa držia momentálne na 11. mieste, na ktoré si reálne trúfajú aj pred sezónou. Samozrejme sa pokúsia potrápiť aj súperov nad nimi, prekvapiť a odniesť si z týchto stretnutí nejaké neočakávané body. Ako príklad

môže slúžiť družstvo Predajnej „B“, ktoré zvíťazilo na pôde Ľubietovej „B“ prekvapujúco 10:8. Výsledok výrazne ovplyvnilo nastúpenie domácich iba s 3 hráčmi, takže už pred zápasom viedli hostia v pomere 5:0.

Hráči Vás srdečne pozývajú na svoje

stretnutia, ktoré sa hrajú v sále kultúrneho domu v nasledovných časoch: **A družstvo** v piatok o 18.00 a **B družstvo** v sobotu o 17.00. Vstup je zdarma a skutočne, je sa na čo pozerat'. Veľakrát sú mnohé zápasy na veľmi dobrej úrovni.

Tabuľka IV. ligy

1.	Brezno „C“	17	16	0	1	0	250:56	49
2.	Predajná „A“	16	13	2	1	0	193:95	44
3.	Braváčovo	16	12	2	2	0	197:91	42
4.	Stavbár „B“	16	10	1	5	0	160:128	37
5.	Ľubietová „B“	17	9	2	6	0	166:140	37
6.	Riall „B“	16	10	0	6	0	179:109	36
7.	Medzibrod „A“	17	9	1	7	0	160:146	36
8.	Selce	16	8	2	6	0	158:130	34
9.	Podkonice	16	6	3	7	0	132:156	31
10.	Magenta	16	5	1	10	0	125:163	27
11.	Medzibrod „B“	17	3	1	13	0	95:193	24
12.	Predajná „B“	16	2	2	12	0	85:203	22
13.	Cobra „B“	16	2	0	14	0	74:214	20
14.	Riečka	16	0	1	14	1	72:216	15

Víťazstvo – 3 body, remíza – 2 body, prehra – 1 bod, nepricestovanie na zápas – kontumačná prehra – odobratie 1 bodu

Program domácich zápasov do konca sezóny:

8. 2. 2008	Medzibrod „A“ – Predajná „A“	23. 2. 2008	Medzibrod „B“ – Stavbár „B“
21. 3. 2008	Medzibrod „A“ – Braváčovo	4. 4. 2008	Medzibrod „A“ – Cobra „B“
9. 2. 2008	Medzibrod „B“ – Podkonice	7. 3. 2008	Medzibrod „A“ – Stavbár „B“
22. 3. 2008	Medzibrod „B“ – Cobra „B“	8. 3. 2008	Medzibrod „B“ – Braváčovo
22. 2. 2008	Medzibrod „A“ – Podkonice		
29. 3. 2008	Medzibrod „B“ – Riečka		

-ihu-

Pozvánka na stolnoteniseový turnaj

Miestna organizácia Slovenskej národnej strany v Medzibrode organizuje počas jarých prázdnin 18. – 24. 2. 2008 už 14. ročník stolnoteniseového turnaja o putovný pohár Dr. Martina Sokola. Súťaž sa bude v 4 kategóriach: registrovaní hráči, amatéri, ženy a deti. Miesto a čas prihlásenia budú vyhlásené v obecnom rozhlase.

RAKÁRIK dvojmesačník o dianí v Medzibrode 1/2008. Registrovaný na MKSR reg. č. RP 175/2006. Vychádza s príspevkom Ministerstva školstva SR.

Vydáva a distribuuje zadarmo do všetkých domácností obec Medzibrod. **Tlač: Tlačiareň D&M Slovenská Ľupča**

Šéfredaktor: Bc. Tomáš Pohorelec

Redakcia: Janka Kňazíková, Andrea Bellušová, Ján Debnár, Silvia Tešínska, Katarína Sálišová, Ing. Ivan Huťka

Príloha Okienko malého Rakárika: Janka Výlupková a Mgr. Ivana Sumráková

Grafické spracovanie: -zs-

Sídlo redakcie je na obecnom úrade.

Neprešlo jazykovou úpravou. Najbližšia uzávierka 5. apríl 2008, **e-mail: rakarik@atlas.sk.**